

UTTALELSE FRA HOVEDVERNEOMBUD ANGÅENDE BYGNINGSMASSEN VED HOLVIGA BARNESKOLE

Lignende uttalelse er sendt tidligere i denne sakens anledning, men jeg tillater meg å gjenta det når det nå er snakk om en konkret sak til kommunestyret om midlertidige lokaler for skolens elever og ansatte.

Det er på det rene at Holviga barneskole er bygget for et langt lavere antall ansatte og elever enn det skolen har i dag. Dette har medført at rom er endret, vegger satt opp og at enkelte rom brukes til noe helt annet enn det rommene var bygget for, eksempelvis at rom for kunst og håndverk er tatt i bruk til ordinære klasserom, og det som var garderobe for ansatte er tatt i bruk til arbeidsrom. Det fører til mer krevende arbeidssituasjon for ansatte.

Jeg skal i første rekke uttale meg om de krav som følger av arbeidsmiljølovgivningen til arbeidsplasser, men når behovet for skolen skal dekkes må dette også ses i sammenheng med elevens læringsmiljø og elevenes behov for toaletter, klasserom, spesialrom osv.

1. Generelt er inntrykket at kravene til inneklima ikke er tilfredsstillende. Jeg er ikke kjent med at det er gjort konkrete målinger, men kommunens bygg og eiendomstjeneste, som drifter bygningen, har jeg oppfattet er enig i at bygget har for mange «brukere» i forhold til dimensjonering av ventilasjonsanlegg. Lovgivningen krever at arbeidsgiver skal sikre et fullt forsvarlig inneklima på arbeidsplassen. Som hovedregel innebærer dette å etablere et tilfredsstillende ventilasjonssystem. Det er også skrevet meldinger i QM+ fra ansatte om utfordringer knyttet til luftveier og hodepine.

2. Slik garderobeforholdene er for ansatte ved skolen i dag er de ikke i tråd med kravene i arbeidsmiljølovgivningen. Det er ikke nok garderobeplasser for ansatte.

Arbeidsplassforskriften § 3-4. Garderobe

Arbeidsplasser skal normalt ha atskilte garderober for kvinner og menn.

Hver arbeidstaker skal ha tilstrekkelig plass for opphengning av tøy o.l.

Dersom forholdene gjør det nødvendig skal det være atskilte skap for arbeidstøy og privat tøy.

Garderobene skal gi arbeidstakerne mulighet for å låse inn tøyet sitt i arbeidstiden, og der det er nødvendig skal det i tillegg være låsbare avlukker for å sikre mot tap av verdisaker.

Arbeidstakeren skal ha tilstrekkelig plass til å skifte.

Garderobe skal ha speil og nødvendig antall sitteplasser for skifte av klær og skotøy.

Garderobe skal ha tilfredsstillende ventilasjon.

3. Det er mangler knyttet til toalettforhold hvor lovgivningen blant annet stiller krav om

- at størrelsen på toalettene skal være tilpasset det største antallet arbeidstakere som befinner seg i arbeidslokalene samtidig
- at det skal finnes atskilte toaletter for kvinner og menn, og for ansatte og elever
- håndvask med kaldt og varmt vann
- at toalettene skal plasseres slik at arbeidstakeren har mulighet for å forlate arbeidsplassen sin uten vesentlig hinder
- at toaletter som hovedregel ikke skal ha direkte forbindelse med arbeidsrom eller spiserom
- at det som hovedregel skal være minst ett toalett per 15 kvinner og minst ett toalett per 20 menn, forutsatt at det finnes tilstrekkelig med urinaler

4. Det er videre et spørsmål angående krav til arealer for elever og ansatte. For elever viser jeg til:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljo-og-helse-i-skolen/veiledning-og-god-praksis-1-29/9-utforming-og-innredning>

«Når en klasse/elevgruppe disponerer tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) i nærheten av klasserommet/hovedrommet, må klasserommet/hovedrommet planlegges etter en arealnorm på minimum 2 m² pr. elev. Så lenge inneklimate er tilfredsstillende og aktiviteten i rommet er tilpasset, kan elevtallet i enkeltrom (som f.eks. formidlingsrom og auditorier) gjerne være høyere enn normen på 2 m² pr. elev tilsier. Dersom klassen/elevgruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet/hovedrommet, bør arealet være større, helst opp mot 2,5 m² pr. elev. Areal for ansatte kommer i tillegg til arealnормen i avsnittet over.»

Når det gjelder areal for ansatte så har vi forskrift med detaljerte krav til arbeidsplasser og arbeidslokaler. Arbeidstilsynet skriver dette:

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/arealkrav-til-kontorarbeidsplasser/>

Krav til areal per kontorarbeidsplass.

Arbeidstilsynets forvaltningspraksis legger til grunn at hver arbeidsplass skal ha et gulvareal på minst 6 m². Kravet gjelder både enkeltkontor, felleskontor og [åpent kontorlandskap](#). Kravet gjelder også lærerkontorarbeidsplasser.

«Kompenserende tiltak» kan godkjennes.

Arealnormen er ikke et absolutt ytelseskrav (løsningskrav). Løsninger som innebærer mindre avvik fra normen på 6 m², kan også – etter en konkret vurdering – tilfredsstillende kravene i lov og forskrift. Dette forutsetter at virksomheten kompenserer arealavviket med andre tiltak, slik at arbeidsmiljøet samlet sett fremstår som fullt forsvarlig.

Slike tiltak kan for eksempel være sosiale soner med direkte tilgang fra arbeidsplassen, ekstra god tilgang til møterom/stillerom, eller at alle arbeidsplassene som hovedregel ikke brukes samtidig.

Merk at det at arbeidsplassene i liten grad blir brukt samtidig, ikke alene er nok til å veie opp for mindre areal per arbeidsplass.

Avslutningsvis oppsummerer jeg med at når det nå er snakk om midlertidig bygg for å huse elever og ansatte i tiden skolebygg rives og skal bygges nytt, vil jeg påpeke viktigheten av at ansatte og elever får tilfredsstillende lokaler for å kunne drive god skole også i den midlertidige perioden som anslås til 3 år. Lokalene må oppfylle arbeidsmiljølovens krav, både for fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Jeg kan ikke se at det er tilstrekkelig med modulbygg for bare ett klassetrinn for å imøtekomme dette. Det er et langt større behov. Det er viktig at ansattes grunnleggende krav til forsvarlig arbeidsmiljø blir ivaretatt frem til nytt skolebygg står ferdig.

Mvh Per Ivar Felldal - Hovedverneombud